

Wettelijke rente - Portugal

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([pt](#)) is onlangs gewijzigd. Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#)

INHOUDSOPGAVE

- 1 Wordt in "wettelijke rente" voorzien in de lidstaat? Zo ja, hoe wordt "wettelijke rente" er omschreven?
- 2 Zo ja, wat is het percentage respectievelijk de rechtsgrondslag? Als er verschillende percentages wettelijke rente bestaan, vermeld dan onder welke omstandigheden en voorwaarden deze van toepassing zijn.
- 3 Indien nodig: is er aanvullende informatie beschikbaar over de berekening van de wettelijke rente?
- 4 Is het mogelijk kosteloos online toegang te krijgen tot voornoemde rechtsgrondslag?

1 Wordt in "wettelijke rente" voorzien in de lidstaat? Zo ja, hoe wordt "wettelijke rente" er omschreven?

Wettelijke rente

Ja, in het Portugese recht zijn wettelijke rentetarieven vastgesteld.

De rente kan worden vastgesteld door de partijen in een overeenkomst of bij wet worden vastgelegd. Indien de rente is vastgesteld door partijen, is er sprake van contractuele rente. **Indien de rente bij wet is bepaald, wordt deze wettelijke rente genoemd.**

Contractuele of wettelijke rentes kunnen **niet-commercieel of commercieel** van aard zijn.

Doel van de rente

In algemene zin geldt dat rente het karakter kan hebben van zowel een vergoeding (verschuldigde rente voor een verstrekte lening) als van een boete (rente wegens het verzuimen van verplichtingen).

Wettelijke rente wegens verzuim

In geval van **vertraging bij de nakoming van een financiële verplichting** geldt de algemene regel dat **de vergoeding voor de vertraging overeenkomt met de wettelijke rente**, berekend vanaf de datum waarop de schuldenaar in gebreke is gesteld. Een financiële verplichting is een verplichting tot het betalen van een geldsom.

Tijdstip van ingebrekestelling

De schuldenaar wordt geacht in gebreke te zijn wanneer hij door de schuldeiser via gerechtelijke of buitengerechtelijke weg is aangemaand tot het nakomen van zijn verplichting.

De schuldenaar is echter, los van een aanmaning, in de volgende drie gevallen in gebreke:

1. indien er een bepaalde termijn is vastgesteld voor de nakoming van de verplichting;
2. indien de verplichting voortvloeit uit een onrechtmatige daad;

3. indien de schuldenaar de aanmaning opzettelijk ontwijkt; in dat geval geldt dat de schuldenaar wordt geacht te zijn aangemaand op de datum waarop de aanmaning normaal gesproken aan hem zou zijn betekend.

Ingeval de vordering niet liquide is, is er geen sprake van verzuim totdat de vordering liquide wordt, tenzij de illiquiditeit aan de schuldenaar kan worden toegerekend. Indien de schuldenaar verantwoordelijk is voor een onrechtmatige daad of een risico, wordt hij geacht in gebreke te zijn gesteld op de datum van de betekening, tenzij hij al in gebreke is op grond van een van de bovenstaande bepalingen.

Opheffing of overdracht van de rentevordering

Vanaf het moment waarop deze ontstaat, is de rentevordering niet noodzakelijkerwijs verbonden aan de hoofdvordering. Elke rentevordering kan onafhankelijk van een andere worden overgedragen of opgeheven.

Toerekening van deelbetalingen op de verschuldigde rente

In het Portugese recht zijn de volgende regels vastgelegd voor de toerekening van betalingen.

- i) Indien de schuldenaar naast de hoofdsom verplicht is tot betaling van kosten, rente of een schadevergoeding wegens vertraging aan de schuldeiser, wordt een betaling die niet voldoende is ter dekking van de totale verschuldigde geldsom in mindering gebracht op achtereenvolgens de kosten, de schadevergoeding, de rente en de hoofdsom.
- ii) De toerekening op de hoofdsom is pas in laatste instantie mogelijk, na voorafgaande toestemming van de schuldenaar.

Rente over rente

In bepaalde gevallen kan verdragingsrente over de gewone rente (samengestelde rente) worden berekend.

Voordat lopende rente nieuwe rente oplevert, moet de schuldenaar óf via gerechtelijke weg worden geïnformeerd teneinde de opgelopen rente te kapitaliseren óf hij moet de opgelopen rente betalen op straffe van kapitalisatie.

Alleen de rente die betrekking heeft op een periode van minimaal een jaar kan worden gekapitaliseerd. Deze beperkingen ten aanzien van samengestelde rente zijn niet van toepassing indien zij in strijd zijn met de bestaande regelgeving of handelspraktijken (zoals in het geval van leningen die door financiële instellingen op basis van afzonderlijke regelgeving worden verstrekt).

Volgens de Portugese jurisprudentie kan verdragingsrente niet vermeerderd worden met verdragingsrente. De wettelijke rente die voortvloeit uit een vertraging in de uitvoering van een financiële verplichting kan derhalve niet aangroeien. Dit geldt onverminderd mogelijke wijzigingen in deze interpretatie in de jurisprudentie en de mogelijkheid die in de wet is vastgesteld om een verplichte financiële boete op te leggen wanneer de betaling van een geldsom in een vonnis is bevolen.

2 Zo ja, wat is het percentage respectievelijk de rechtsgrondslag? Als er verschillende percentages wettelijke rente bestaan, vermeld dan onder welke omstandigheden en voorwaarden deze van toepassing zijn.

De **wettelijke rente** verschilt afhankelijk van of het gaat om een **niet-commerciële** of **commerciële rente**.

Niet-commerciële wettelijke rentetarieven

Deze rentetarieven worden vastgesteld bij gezamenlijk besluit van de ministers van Justitie en Financiën op grond van artikel 559, lid 1, van het Portugese burgerlijk wetboek. In december 2015, ten tijde van het opstellen van deze pagina, waren de niet-commerciële rentetarieven vastgesteld bij besluit nr. 291/03 van 8 april 2003.

Commerciële wettelijke rentetarieven

Deze rentetarieven zijn over het algemeen verschuldigd over vorderingen van handelsondernemingen, eenmanszaken of rechtspersonen, en met name over de vorderingen bedoeld in het hierna genoemde wetsbesluit nr. 62/2013 van 10 mei 2013.

De commerciële wettelijke rentetarieven worden vastgesteld bij gezamenlijk besluit van de ministers van Justitie en Financiën, op grond van artikel 102, leden 3 tot en met 5, van het Portugese handelswetboek. In december 2015, ten tijde van het opstellen van deze pagina, waren de commerciële rentetarieven vastgesteld bij besluit nr. 277/13 van 26 augustus 2013, op grond waarvan is bepaald dat commerciële rentetarieven op halfjaarlijkse basis worden vastgesteld.

De hoogte van elk van de commerciële rentetarieven bedoeld in ministerieel besluit nr. 277/13 van 26 augustus 2013 wordt vóór 15 juli van elk jaar bekend gemaakt via een mededeling van het directoraat-generaal Financiën die wordt gepubliceerd in het officiële publicatieblad, 2^e serie.

In ministerieel besluit nr. 277/13 van 26 augustus 2013 zijn twee tarieven voor commerciële boeterentes vastgesteld, die afhankelijk zijn van de betreffende transactie:

1. het eerste tarief is van toepassing op betalingsachterstanden in het kader van handelstransacties tussen twee bedrijven, of tussen bedrijven en overheidsinstellingen, conform wetsbesluit nr. 62/2013 van 10 mei 2013;
2. het tweede tarief is een aanvullende boeterente die van toepassing is op overige transacties die betrekking hebben vorderingen van handelsondernemingen, eenmanszaken of rechtspersonen, in de zin van artikel 102, lid 3, van het Portugese handelswetboek.

Niet-commerciële en commerciële wettelijke rentetarieven veranderen in de loop van de tijd. Zo moet bij de renteberekening rekening worden gehouden met de verschillende tarieven die voor ieder deel van de termijn van de betalingsachterstand van toepassing zijn.

Om praktische redenen zijn hier alleen de wettelijke rentetarieven vermeld die de afgelopen jaren geldig waren. De informatie op deze pagina is van zuiver informatieve aard en raadpleging van deze informatie kan niet in de plaats komen van het raadplegen van de wetgeving die in elk specifiek geval van toepassing is.

Aan de verschuldigde wettelijke rente wordt een verplicht rentetarief van 5 % toegevoegd indien de betaling van een geldsom door een rechtbank is bevolen. In dat geval is automatisch een rente van 5 % per jaar verschuldigd - zonder dat daar een afzonderlijke rechterlijke beslissing voor nodig is - vanaf de effectieve datum van het vonnis van de rechtbank. Deze verplichte financiële boete wordt opgeteld bij de boeterente en, in voorkomend geval, bij de verschuldigde schadevergoeding, op grond van artikel 829-A, lid 4, van het Portugees burgerlijk wetboek.

De niet-commerciële wettelijke rentetarieven vanaf 5 augustus 1980 tot heden:

Van 5 augustus 1980 tot en met 22 mei 1983 [(1 021 dagen) - wetsbesluit nr. 200-C/80 van 24 juni 1980 en ministerieel besluit nr. 447/80 van 31 juli 1980]	15 %
Van 23 mei 1983 tot en met 28 april 1987 [(1 437 dagen) - ministerieel besluit nr. 581/83 van 18 mei 1983]	23 %
Van 29 april 1987 tot en met 29 september 1995 [(3 076 dagen) - ministerieel besluit nr. 339/87 van 24 april 1987]	15 %
Van 30 september 1995 tot en met 16 april 1999 [(1 295 dagen) - ministerieel besluit nr. 1171/95 van 25 september 1995]	10 %
Van 17 april 1999 tot en met 30 april 2003 [(1 475 dagen) - ministerieel besluit nr. 263/99 van 12 april 1999]	7 %
Sinds 1 mei 2003 [ministerieel besluit nr. 291/03 van 8 april 2003]	4 %

De commerciële wettelijke rentetarieven vanaf 28 augustus 1995 tot heden:

Van 28 september 1995 tot en met 16 april 1999 [Ministerieel besluit nr. 1167/95 van 23 september 1995]	15 %
Van 17 april 1999 tot en met 30 september 2004 [Ministerieel besluit nr. 262/99 van 12 april 1999]	12 %
Van 1 oktober 2004 tot en met 31 december 2004 [Mededeling van het directoraat-generaal Financiën (hierna "DGTF") nr. 10097 /04 van 30 oktober 2004]	9,01 %
1^e semester 2005 [Mededeling nr. 597/2005 van 19 juli en mededeling DGTF nr. 310/2005 van 14 januari 2005]	9,09 %
	9,05 %

2^e semester 2005 [Mededeling DGTF nr. 6923/2005 van 25 juli 2005]	
1^e semester 2006 [Mededeling DGTF nr. 240/2006 van 11 januari 2006]	9,25 %
2^e semester 2006 [Mededeling DGTF nr. 7706/2006 van 10 juli 2006]	9,83 %
1^e semester 2007 [Mededeling DGTF nr. 191/2007 van 5 januari 2007]	10,58 %
2^e semester 2007 [Mededeling DGTF nr. 13665/2007 van 30 juli 2007]	11,07 %
1^e semester 2008 [Mededeling DGTF nr. 2152/2008 van 29 januari 2008]	11,20 %
2^e semester 2008 [Mededeling DGTF nr. 19995/2008 van 14 juli 2008]	11,07 %
1^e semester 2009 [Mededeling DGTF nr. 1261/2009 van 14 januari 2009]	9,50 %
2^e semester 2009 [Mededeling DGTF nr. 12184/2009 van 10 juli 2009]	8 %
1^e semester 2010 [Mededeling DGTF nr. 597/2010 van 4 januari 2010]	8 %
2^e semester 2010 [Mededeling DGTF nr. 13746/2010 van 12 juli 2010]	8 %
1^e semester 2011 [Mededeling DGTF nr. 2284/2011 van 21 januari 2011]	8 %
2^e semester 2011 [Mededeling DGTF nr. 14190/2011 van 14 juli 2011]	8,25 %
1^e semester 2012 [Mededeling DGTF nr. 692/2012 van 17 januari 2012]	8 %
2^e semester 2012 [Mededeling DGTF nr. 9944/2012 van 24 juli 2012]	8 %
1^e semester 2013 [Mededeling DGTF nr. 584/2013 van 11 juli 2013]	7,75 %
2^e semester 2013 Transacties vallend onder wetsbesluit 62/2013 [Mededeling DGTF nr. 11617/2013 van 17 september 2013]	8,50 %
Overige transacties [Mededeling DGTF nr. 10478/2013 van 23 augustus 2013]	7,50 %
1^e semester 1 Transacties vallend onder wetsbesluit 62/2013	8,25 %
	7,25 %

Overige transacties [Mededeling DGTF nr. 1019/2014 van 24 januari 2014]	
2^e semester 2014 Transacties vallend onder wetsbesluit 62/2013	8,15 %
Overige transacties [Mededeling DGTF nr. 8266/2014 van 16 juli 2014]	7,15 %
1^e semester 2015 Transacties vallend onder wetsbesluit 62/2013	8,05 %
Overige transacties [Mededeling DGTF nr. 563/2015 van 19 januari 2015]	7,05 %
2^e semester 2015 Transacties vallend onder wetsbesluit 62/2013	8,05 %
Overige transacties [Mededeling DGTF nr. 7758/2015 van 14 juli 2015]	7,05 %

3 Indien nodig: is er aanvullende informatie beschikbaar over de berekening van de wettelijke rente?

Meer informatie over de berekening van de wettelijke rentetarieven is te vinden op de *website* van het directoraat-generaal Financiën van het ministerie van Financiën:

<http://www.dgtf.pt/avisos-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Is het mogelijk kosteloos online toegang te krijgen tot voornoemde rechtsgrondslag?

De toegang tot de onder vraag 3 vermelde website is kosteloos.

Algemene opmerking

De informatie op deze pagina is van louter informatieve aard, niet alomvattend en niet bindend voor het contactpunt, het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken, de rechtbanken of enige andere ontvanger. Raadpleging van deze informatie kan nooit in de plaats komen van het raadplegen van de toepasselijke wetgeving.

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Sommige pagina's van deze website worden aangeleverd door de EU-landen. Momenteel doen zij het nodige om die pagina's aan te passen aan de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie. Mocht bepaalde informatie nog niet het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie weerspiegelen, dan is dit onbedoeld en zal dit worden gecorrigeerd.

Laatste update: 28/02/2020